

השלזינגרים: „אתה רוצה שאחותך תינשא לכושי“?

בשנת 1948, והמחייבת את מדינת ישראל. סעיף 16 של הכרזה זו קובע: „כל גבר ואשה שהגיעו לפרקם, ראשים לבוא בברית הנשואין ולהקים משפחה, ללא כל הגבלה מטעמי גזע, אדחיות או דת. הם זכאים לשוויון זכויות הן במעשה הנישואין, הן בתקופת הנישואין, הן בביטול הנישואין.“

כל חוק, המפריע ליהודי לשאת אשה נוצריה, לא רק בקפריסין אלא גם בישראל עצמה, נוגד את ההכרזה הזאת. סופו להעמיד את ישראל אל עמוד הקלון הבינלאומי, כמי שבמבצע של ריאקציה דתית-לאומנית-נעזענית.

★ ★ ★

פרשת שלזינגר כמו פרשת ריפ אייזן לפניו, מגלה את התהום הפעור שה בין התפיסה של עדה דתית, לבין התפיסה של אימה מודרנית בריאה.

גלובלינו

אפשר להבין את התפיסה היהודית ב"הקשר ההיסטורי שלה. במשך הדורות השתייכו היהודים לעדה, שהשתדלה לשמור על ייחודה וקיומה. העדה התבססה על ההלכה הדתית. לא היה לה שום מיסגרת מדינית, ממלכתית לאומית, מולדתית או לשונית. היהודי נשא אשה „נוכריה“, או יהודי היה שנישאה לה „גוי“ — אבדו לעדה, הם ובניהם אחריהם.

אולם אנו, הישראלים, חיים במדינה משוללת מולדת שלנו, דוברים בשפה שלנו, שותפים במסגרת ממלכתית שלנו. האימה שלנו, האומה העיברית החדשה, היא אור-גאונים חי, משגשג ומתפתח.

חוקי העדה, שפלטו מפני נשיו אייתעורבות, זרים לנו לחלוטין. אין הם דרושים לקיומנו, והם מעוותים ומבזים את דפוסי חיינו. אשה זרה, המבקשת להינשא לעיברי, לגליל ילדים עיבריים, להצטרף לתרבות היהודית ולשותפותה הגורל העיברית — כרוי כה בכואה.

ואם מבקשים כוחות האתמו למנוע את הצטרפותה בכוח, באמצעות קנוניה עבודה בין חסידי הממשל הצבאי וחסידי הממשל הרבני — הם יתקלו בהתנגדות הגוברת והולכת.

הריבוי הלאומי והכפיה הדתית כרוכים כיום זה בזה — ולא יחרי של האחד בלעדי השני.

רים בחרות הבלתימוגבלת של הפרט כלפי המדינה. בנייהאים שייכים לדתות שונות, ומכאן נובע הבדל בחובות ובזכויות של הפרט. מי אמר זאת? זרה ורהפטיגי לאו דוקא. הפסוקים לקחים, חוק החלפת המילה „גזע“ במילה „דת“, מספרו של האנס גלובקה על חוק נירנברג (עמודים 22, 25).

מדוע כה קל לפברק מובאות כי

גלובלינו

קה, כיום מנהל משרד ראש-הממשלה בגרמניה. מי שמנסה עתה לקרוא את מאות אלפי המאמרים, פסקי-הדין וההחלטות שכתבו באותם הימים כדי לקבוע למי מותר להתחתן עם מי, חש כאילו ניקלע לבית-משוגעים.

אולם האנשים לא היו חוליי נפש: המיפגרת הרעיונית של ה"מישטר היא שהיתה מטורפת.

כאשר עוד הרגישו הנאצים בצורך להצטרף, בימייהם הראשונים, הם נהגו לטעון כי תורת-הגזע שלהם אינה אלא תגובה על תורת-הגזע היהודית. „מי היה הראשון שהתנגד לנשואית-ערובות? שאלו פעמים רבות, בגאומילים ובספריהם, היהודי עוד ראו, שהכריח את היהודים להתגרש מנשוריהם הנוכריות!“

והיטלר עצמו פיתח בהרחבה את הרעיון שהיהודים שומרים על טוהר הגזע שלי, בשעה שהם מפתים את שאר העמים לזנות על טוהרם הגיועי. אומר היטלר, בכרך השני של מיין קאמפף, עמוד 75: „העמים מאבדים את איונם ומתים מזיקנה, מפני שוויתרו על טוהר דמם. אולם ה"הודי שומר על טוהר זה טוב יותר מכל עם אחר בעולם.“

הייפלא כי היו הוגי-רעיונות שמי-רניים בגרמניה, כמו הרמאן ראני שנינג, שטענו כי הנאציזם אינו אלא מין „יהדות הפוכה“?

כיצד התפיסות האלה גם יחד אינן יכולות לדור בכפיפה אחת עם התפיסה הדמוקרטית וההומאניסטית. תפיסה זו אומרת: כל האזרחים שווים בפני החוק, ללא הבדל דת, לאום או גזע. המדינה אינה שייכת לשום כוח עליון, ואינה כפופה לשום חוק עליון. היא שייכת לאזרחיה, וחריקה יקבעו עליידי האזרחים ב"הכרעה דמוקרטית.“

לאזרחים אלה, כחידוש, יש זכויות-יסוד, שאינן ניתנות לשלילה או לשינוי. במדינה הגונה מובטחות זכויות אלה בחוקה כתובה, שאי-אפשר לשנותה עליידי קנוניות של רוב מיקרי כפרלמנט.

אחת מזכויות-יסוד אלה היא זכותו ה"מוחלטת של הפרט להתחתן עם מי שירצה, ללא שום הגבלה דתית, לאומנית או גזענית. זכות זו מובטחת בהכרות זכויות-האדם, שנתקבלה עליידי עצרת האומות המאוחדות

„יהודי“, הכפוף לאינטרסים של הכלל היהודי, והחייב להיות את חייו הפרטיים בידו תר בהתאם להנחיות של זכלל היהודי. שגים רובינסון אינו סתם אדם, אלא אדם לבן, השייך לגזע הלבן, ושחובתו לשמור על טוהר הגזע הלבן חייבת לרמוס ולדורס את כל שאיפתיו הפרטיות. מורחו הפיסית של שלזינגר כפ פה פה למחותו כחלק מכלל מטוים. „העם היהודי“ אינו מורכב מהרבה יחידים ריבויים, שהם ארונים לגורלם, אלא הנהו יחידה על-יוגה, העומדת מעל לכל היחידים, שיש לה אישיות ריבונית משלה, ושוכותה לשער בד את כל היחידה לרצונה המופשט וה"מסתורי.“

★ ★ ★

ביטוי העליון של גישה זו ניתן לבמאה הנוכחית עליידי התנועה הנאצית. זו הפכה את הגזע לערך עליון. האדם היחיד ששוב לא היה בעיניה אלא „חומר אנושי“, מכשיר של הגזע. לא רק האדם היהודי, או הסלאבי, אותם היה צורך לר"צות כדי להשמיד את גזעיהם, אלא גם האדם הארי, שגאלץ להתחתן ולהתגרש בהתאם לפקודת המישטר.

על כן היה זה אך טיבועי שי-הרייך השלישי הנאצי היה המישטר הראשון (לפני מדינת ישראל) שהקדיש את מיטב מרצו למניעת נשואית-ערובות.

החוק הנאצי החשוב ביותר נקרא „החוק להגנת הדם הגרמני והכבוד הגרמני“. הוא חוקק ב"15 בספטמבר 1935 בעיר נירנברג. זהו „חוק נירנברג“ המפורסם.

מיטב המחוק המשפטיים של העם הגרמני ביצרו ופירושו חוק זה במרוצת השנים של הרייך. בראשם עמד ה"דיר האנס גלוב-קי, כיום מנהל משרד ראש-הממשלה בגרמניה. מי שמנסה עתה לקרוא את מאות אלפי המאמרים, פסקי-הדין וההחלטות שכתבו באותם הימים כדי לקבוע למי מותר להתחתן עם מי, חש כאילו ניקלע לבית-משוגעים.

אולם האנשים לא היו חוליי נפש: המיפגרת הרעיונית של ה"מישטר היא שהיתה מטורפת.

כאשר עוד הרגישו הנאצים בצורך להצטרף, בימייהם הראשונים, הם נהגו לטעון כי תורת-הגזע שלהם אינה אלא תגובה על תורת-הגזע היהודית. „מי היה הראשון שהתנגד לנשואית-ערובות? שאלו פעמים רבות, בגאומילים ובספריהם, היהודי עוד ראו, שהכריח את היהודים להתגרש מנשוריהם הנוכריות!“

והיטלר עצמו פיתח בהרחבה את הרעיון שהיהודים שומרים על טוהר הגזע שלי, בשעה שהם מפתים את שאר העמים לזנות על טוהרם הגיועי. אומר היטלר, בכרך השני של מיין קאמפף, עמוד 75: „העמים מאבדים את איונם ומתים מזיקנה, מפני שוויתרו על טוהר דמם. אולם ה"הודי שומר על טוהר זה טוב יותר מכל עם אחר בעולם.“

הייפלא כי היו הוגי-רעיונות שמי-רניים בגרמניה, כמו הרמאן ראני שנינג, שטענו כי הנאציזם אינו אלא מין „יהדות הפוכה“?

כיצד התפיסות האלה גם יחד אינן יכולות לדור בכפיפה אחת עם התפיסה הדמוקרטית וההומאניסטית. תפיסה זו אומרת: כל האזרחים שווים בפני החוק, ללא הבדל דת, לאום או גזע. המדינה אינה שייכת לשום כוח עליון, ואינה כפופה לשום חוק עליון. היא שייכת לאזרחיה, וחריקה יקבעו עליידי האזרחים ב"הכרעה דמוקרטית.“

לאזרחים אלה, כחידוש, יש זכויות-יסוד, שאינן ניתנות לשלילה או לשינוי. במדינה הגונה מובטחות זכויות אלה בחוקה כתובה, שאי-אפשר לשנותה עליידי קנוניות של רוב מיקרי כפרלמנט.

אחת מזכויות-יסוד אלה היא זכותו ה"מוחלטת של הפרט להתחתן עם מי שירצה, ללא שום הגבלה דתית, לאומנית או גזענית. זכות זו מובטחת בהכרות זכויות-האדם, שנתקבלה עליידי עצרת האומות המאוחדות

טובה נראה מאימת על העם היהודי, ארבעה שופטים עליונים במדינת ישראל קבעו כי נוצרה, שנישאה ליהודי בטעם אזרחי, תורשם כמירסיה-ה"טבים כנשואה.

לאן נגיע אם נסבול כי החלטה זו תישאר בעינה? כל יהודי טוב ייחד נוכח ה"תוצאת הדת הצפונית. בנות הגויים תבואנה נקמה אדוני. הן תטמאנה את המחנה ללא תקנה. כל יהודי יתחתן כטוב בעינו — יהודי עם גויה, כהן עם גרושה, ממזר עם מי שירעה, אלמנה עם מי שאינו יבמה. האם יעמדו היהודים הטובים מנגד כ"שר בית-המשפט העליון מניף את הגרון על טוהר העם? לא ולא!

שרי-הדתות כבר הרים את נס המרד: „עם ישראל, שבמשך דורות הסתייג מנשואית-ערובת, הי מאיימים על קיומו, יפתייג גם ממשקדין זה!“

יפתייג? נשמעו: ישים לאל. ינתן, ינפץ ויפוצץ. והי מחננו טוהר.

★ ★ ★

כי זה מזכיר משהו. היכן, בעולם, קמים מנהיגי ציבור נגד בית-המשפט העליון, על רקע דומה?

אכן — במדינות הדרום של ארצות-הברית. מנהיגי הלבנים שם קראו למרד נגד החלטת ההפרדה הגיועית בבתי-הספר. שוויון-זכויות לבני הגזע השחור.

אננם, פסקי-הדין שעורר את הרעש שם לא דיבר על נשואית-ערובת דווקא. הוא נגע לעניין ההפרדה הגיועית בבתי-הספר. כי בארצות-הברית אין איש המעז לדרוש את מניעתם של נשואית-ערובת, מטעם ה"חוק.

אולם גם שם מהווים הנישואין

גלובלינו

את נקודת-התורפה האמיתית. כי פו חסידי ההפרדה הגיועית יש תשובה ניצחית לכל המפקק כי מיב מעשיהם: „האם אתה רוצה שאחותך תינשא לכושי“?

שם, כמו כאן, מטרידה את מנוחתם של מנהיגי-הציבור המחשבה המחרידה כי אמר גם יבצר נחשול נשואית-ערובת. וכדי להק" דים תרופה למכה, מנוי וגמור עמם למנוע נשואין כאלה.

★ ★ ★

רגע אחר, יביר כאן הקורא הנאור. הרי יש הבדל. באלבאמה מדברים על גזע. אצלנו מדברים על דת. הרי אלה שני דברים שונים לגמרי.

האמנם? **האמנם קיים הבדל מהותי בין ההתנגדות לנשואי תערובת-גזע, עית, כמו בין לבן וכושית, לבין ההתנגדות לנשואי תערובת-דתית, בין יהודי ונוצריה?**

ישנם הבדלים לגבי הפרטים. הכושית אינה יכולה להפוך את עצמה ללבנה, אפי" לו תרצה בכך. לפי חוקי הגזע, פעם כ"ו שי — תמיד כ"שי. ואילו נוצריה יכולה, לפחות בתאוריה, להתגייר ולהיות ליהודיה, אם כי הדבר כרוך בקשיים רבים (ובמקרה של הנרייטה שלזינגר, למשל, סירבו הר" בניים מירוש לגיירה על פי בקשתה).

אולם המכנה המשותף של שתי הגישות — הטוהר הגיועי והטוהר הדתי — חשוב הרבה יותר מן הפרטים המפרדים. כי שתי הגישות מבוססות על הנחת-יסוד אחת: **שאיך האדם מתנה, קודם כל ומעל ל"כל, יחידה עצמאית, השווה לכל שאר יחתי-דות האנושיות.**

שחאדם „שייך“ למשהו, למישר-הו, לאיזשהו דבר העומד מעליו. שישראל שלזינגר אינו סתם אדם, היכול לבחור לו בבחירת-לבו כאוות נפשו, אלא